

3 de juny del 2022

5a. temporada 2022

[CNS510_RutesDLlibertat]

RUTES DE LLIBERTAT

camins de l'exili d'anada i tornada

INTERVENEN

Joana Viusà Galí, filla de l'activista polític Manel Viusà

Fermí Rubiralta, doctor en Ciència Política

Oriol Falguera, president de la Fundació Reeixida

Enric Pujol, director del MUME

CONTINGUT

S'ha presentat al Museu del Memorial de l'Exili les Rutes de la Llibertat. Es tracta de zones controlades per independentistes que van ajudar a molts exiliats que fugien del nazisme, que estava envaint França, a principi dels anys 40. Homes i dones que escapaven de l'exèrcit de Hitler a través dels Pirineus i, un cop arribaven a Catalunya, se'ls proporcionava documentació falsa per tal de poder fugir de nou cap als seus països i esquivar, de retruc, el règim franquista. Per fer-ho possible calien passadors, persones que es dedicaven a ajudar aquests refugiats a la ruta i també els falsificadors de documents.

Manel Viusà fou un pintor i activista polític català, militant del Partit Socialista Unificat de Catalunya, el Front Nacional de Catalunya i l'Exèrcit Popular Català. Des del seu exili va contribuir eficaçment a la repatriació dels perseguits pel nazisme perquè creuessin França cap a Catalunya.

Per acabar l'acte de presentació, el president de la Fundació Reeixida, Oriol Falguera, explicà els detalls del projecte.

De rutes i camins de llibertat en tenim documentats des de Ponent fins el litoral. La Ruta de la Llibertat que ens ocupa té la singularitat que s'emprava per independentistes i eren circuit d'anada i tornada. S'estan documentant quatre rutes

Per contraposar els passadors de contraban amb els que passaven perseguits, és a dir, els econòmics i els ideològics,

hem recaptat de la xarxa unes declaracions sobre els
passadors d'Andorra.